

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
*(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)*

06.05.2025

Зміст:

(натисніть на заголовок для переходу на текст)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Україна молода. – 2025. – 5 трав. Добралися до ІІІ: російські структури активізували методику «отруєння» великих мовних моделей. – Здоровило Т.](#)

Благодійність. Меценатство. Волонтерство

[NV. –2025. – 5 трав. У Львові за три дні зібрали 118 тисяч гривень на відновлення музею Шухевича. – Інф.; День. – 2025. – 5 трав. У Львові під час відзначення Дня міста зібрали понад 118 тисяч на відбудову музею Шухевича. – Інф.](#)

Театр

[Укрінформ. – 2025. – 4 трав. «ШекспіроБУМ українського театру воєнного часу». Частина друга. – Базів Л.](#)

Візуальні мистецтва

[Вечірній Київ. – 2025. – 5 трав. Лялькова казка в Музеї гетьманства: виставка, яка дарує тепло. – Асадчева Т.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 5 трав. До Дня піхоти у Києві відкрили фотовиставку «Перша лінія». – Інф.; День. – 2025. – 5 трав. До Дня піхоти у Києві на залізничному вокзалі «Південний» відкрилася фотовиставка «Перша лінія». – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 5 трав. До Дня піхоти у Києві відкрили фотовиставку «Перша лінія». – Інф.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Укрінформ. – 2025. – 5 трав. В Україні стартували зйомки новели «Відпустка» з фільму «Житє». – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 5 трав. Комедію «Смак свободи» покажуть в Італії. – Інф.](#)

Література

[Укрінформ. – 2025. – 5 трав. У Києві та Львові відбудуться зустрічі з нобелівською лавреаткою з літератури Ольгою Токарчук. – Інф.](#)

Музейна справа

[Вечірній Київ. – 2025. – 5 трав. Як СРСР вигадував ворогів: у Києві відкрили виставку про репресії 1930 року. – Асадчева Т.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 5 трав. У Вишгородському історико-культурному заповіднику відкрили інноваційну експозицію. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 5 трав. У Херсонському художньому музеї побоюються, що найцінніші викрадені росіянами твори зникли. – Інф.; День. – 2025. – 5 трав. Найцінніші експонати художнього музею Херсона могли зникнути на шляху до Криму. – Інф.](#)

[Український тиждень. – 2025. – 6 трав. Росію закликають виключити з Міжнародної ради музеїв за привласнення української культурної спадщини. – Лазарева А.](#)

Охорона культурної спадщини

[Village Україна. – 2025. – 5 трав. Суд остаточно заборонив будівництво 16-поверхівки з паркінгом біля Музею видатних діячів на Жилянській. – Головань Д.](#)

Міжнародне співробітництво

[Укрінформ. – 2025. – 5 трав. Зеленська відкрила українську книжкову полицку в Національній бібліотеці Чехії. – Інф.](#)

Підтримка України у світі

[Вечірній Київ. – 2025. – 5 трав. UNITED24 за три роки зібрала понад 56 млрд грн на підтримку України. – Божок С.; День. – 2025. – 5 трав. Зеленський повідомив, що UNITED24 за три роки зібрала понад 56 млрд грн на підтримку України. – Інф.; Україна молода. – 2025. – 5 трав. Плідна UNITED24: за час «повномасштабки» зібрала понад 56 мільярдів – Зеленський. – Здоровило Т.](#)

[Український тиждень. – 2025. – 6 трав. Пулітцер – 2025: найкращі в журналістиці та мистецтві. – Нестелєв М.](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Україна молода. – 2025. – 5 трав. Добралися до ШІ: російські структури активізували методику «отруєння» великих мовних моделей. – Здоровило Т.

Технології штучного інтелекту стрімко розвиваються й використовуються в інформаційній війні та на полі бою. Про це 5 травня повідомив Центр протидії дезінформації у Телеграм. Керівник ЦПД Андрій Коваленко відзначив головні тренди у використанні ШІ за останній місяць. За його словами, на інформаційному фронті російські структури активізували методику «отруєння» великих мовних моделей (LLM): вони масово генерують фейкові сайти, новинні портали, псевдоаналітику, яку потім системно «згодовують» алгоритмам через SEO-оптимізацію. Мета – щоб ChatGPT, Gemini, Claude або інші боти у відповідях мимоволі відтворювали кремлівські меседжі. Це новий рівень дезінформації – не через тролів, а через самі моделі. «Паралельно ШІ масово використовується в когнітивній війні: мільйони постів аналізуються для побудови емоційних карт аудиторій. Алгоритми виявляють, де в суспільстві тривога, розчарування, втома, і саме туди запускаються фейкові меседжі. Це вже не просто пропаганда – це точковий психологічний тиск, підсилений нейронними мережами», – зазначив Андрій Коваленко. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/189222/>

Благодійність. Меценатство. Волонтерство

NV. –2025. – 5 трав. У Львові за три дні зібрали 118 тисяч гривень на відновлення музею Шухевича. – Інф.; День. – 2025. – 5 трав. У Львові під час відзначення Дня міста зібрали понад 118 тисяч на відбудову музею Шухевича. – Інф.

У Львові під час святкових заходів до Дня міста з 2 по 4 травня зібрали 118 тис. грн, які підуть на відбудову зруйнованого у новорічну ніч 2024 року музею Романа Шухевича. «В межах відзначення Дня Львова мешканці та гості міста мали змогу підняти на вежу Ратуші та відвідати екскурсії в міських театрах не за квитки, а за донати на відбудову музею Романа Шухевича. Завдяки благодійним ініціативам ... за три дні вдалось зібрати 118 521 тис. грн», – розповіли у Львівській міській раді. У раді додали, що проєкт з відбудови музею Романа Шухевича вже готовий, а незабаром буде оголошено про тендер на визначення підрядної організації, яка відновлюватиме будівлю. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/muzey-shuhevicha-u-lvovi-zibrali-za-tri-dni-118-tisyach-griven-na-vidnovlennya-muzeyu-50511563.html>

<https://day.kyiv.ua/news/050525-u-lvovi-pid-chas-vidznachennya-dnya-mista-zibraly-ponad-118-tysyach-na-vidbudovu-muzeyu>

Театр

Укрінформ. – 2025. – 4 трав. «ШекспіроБУМ українського театру воєнного часу». Частина друга. – Базів Л.

У другій частині круглого столу «ШекспіроБУМ українського театру воєнного часу», який Національне інформаційне агентство «Укрінформ» провело 22 квітня, учасники говорили про представлення Шекспіра на українській сцені в різних жанрах; обговорювали тенденції до шекспіробуму в регіонах; почули думки про український шекспіробум від європейських шекспірознавців. Також йшлося про те, як перекласти «Гамлета» так, щоб більшість постановок виходила саме за ним, оскільки саме цю п'єсу ставили в нас найактивніше: із 2014 року відбулося 19 прем'єр, за підрахунками порталу «Театральна риболовля». Про що говорили в першій частині круглого столу – читайте [тут](https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3988764-sekspirobum-ukrainskogo-teatru-voennogo-casu-castina-druga.html). Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3988764-sekspirobum-ukrainskogo-teatru-voennogo-casu-castina-druga.html>

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2025. – 5 трав. Лялькова казка в Музеї гетьманства: виставка, яка дарує тепло. – Асадчева Т.

Нещодавно у столичному Музеї гетьманства розпочався новий мистецький проєкт «Лялькове диво». «Кожна лялька на виставці – це більше, ніж просто артоб'єкт. Це своєрідний міст між реальністю та світом фантазії, який дарує нам відчуття тепла й надії», – зауважує кураторка проєкту Анастасія Кацан. В експозиції представили свої авторські ляльки Марина Белкіна, Людмила Белінська, Наталія Височина, Наталя Гаврилова, Ірена Голубєва, Тетяна Дворчук, Галина Дюговська, Ірина Жмуренко, Тетяна Іносова, Анастасія Кацан, Луїс Кардозо, Олександра Король, Яна Мануїлова, Олена Нікітенкова, Ліза Портнова, Людмила Романова та Світлана Фадєєва, а також живопис Катерини Косьяненко, скульптура Володимира Балибердіна та світлини юної мисткині Yuki Katze. Проєкт «Лялькове диво» відбувається у Києві з 2017 року. За ці роки проєкт об'єднав близько трьох десятків українських митців та художників з Польщі, Франції, Німеччини та Португалії. Виставка «Лялькове диво» триватиме до 22 травня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112038/>

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 5 трав. До Дня піхоти у Києві відкрили фотовиставку «Перша лінія». – Інф.; День. – 2025. – 5 трав. До Дня піхоти у Києві на залізничному вокзалі «Південний» відкрилася фотовиставка «Перша лінія». – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 5 трав. До Дня піхоти у Києві відкрили фотовиставку «Перша лінія». – Інф.

5 травня, напередодні Дня піхоти, в приміщенні столичного залізничного вокзалу «Південний» відкрилась виставка світлин з фронту «Перша лінія» авторства військових та цивільних фотографів. В експозиції представлено роботи Сергія Нужненка, Влади та Костянтина Ліберових (LIBKOS), Олега Петрасюка, Романа Чопа, Андрія Рубцова, Валентина Кузана, Олександра Рихлицького та ін. На відкритті експозиції виступив начальник

управління комунікацій командування Сухопутних військ полковник Віталій Саранцев. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1069349.html>

<https://day.kyiv.ua/news/050525-do-dnya-pikhoty-u-kyyyevi-na-zaliznychnomu-vokzali-pivdenenny-vidkrylasya-fotovystavka>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3989594-do-dna-pihoti-u-kievi-vidkrili-fotovistavku-persa-linia.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2025. – 5 трав. В Україні стартували зйомки новели «Відпустка» з фільму «Житє». – Інф.

В Україні розпочалися зйомки дебютної режисерської роботи Пилипа Ілленка – новели «Відпустка», яка стала частиною повнометражного фільму «ЖИТЄ». Про це Державне агентство України з питань кіно повідомило у Фейсбуці. Фільм через серію новел розповідає про російсько-українську війну. Автор сценарію та шоуранер проєкту Євген Матвієнко. Ролі виконують Назар та Марія-Галина Павлики, Олена Узлюк, Орест Огородник, Роман Луцький, Микола Сливчук, Ірина Панів, Петро Зузяк та інші. Знімальна група висловлює подяку Івано-Франківській кінокомісії та особисто Віктору Вінтоняку та Лідії Шкрібляк за сприяння у організації зйомок в їхньому місті. Фільм створюють за підтримки Держкіно. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3989577-v-ukraini-startuvali-zjomki-noveli-vidpustka-z-filmu-zite.html>

Укрінформ. – 2025. – 5 трав. Комедію «Смак свободи» покажуть в Італії. – Інф.

У Римі відбудеться показ романтичної комедії українського режисера Олександра Березаня «Смак свободи», повідомило Державне агентство з питань кіно у Фейсбуці. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3989438-film-smak-svobodi-pokazut-v-italii.html>

Література

Укрінформ. – 2025. – 5 трав. У Києві та Львові відбудуться зустрічі з нобелівською лавреаткою з літератури Ольгою Токарчук. – Інф.

У Києві та Львові 8 і 9 травня відбудуться зустрічі з видатною польською письменницею, есеїсткою, поеткою, сценаристкою, лауреаткою Нобелівської премії з літератури та лауреаткою багатьох престижних літературних відзнак Ольгою Токарчук. Про це повідомляє Міністерство культури та стратегічних комунікацій України. Ольга Токарчук неодноразово висловлювала підтримку українському народу в боротьбі за свободу та незалежність. Цей візит є важливим жестом культурної та гуманітарної підтримки України, підкреслили в МКСК. Пospілкуватися з письменницею, довідатися про її творчий шлях, майбутні плани можна під час зустрічі у Києві, яка відбудеться 8 травня у Дипломатичній академії України імені Геннадія

Удовенка при МЗС. Зустріч модерує філософ, есеїст, перекладач, президент Українського ПЕН Володимир Єрмоленко. Зустріч у Львові відбудеться 9 травня у актовій залі головного корпусу Львівського національного університету імені Івана Франка. Зустріч модерує перекладач, поет, літературознавець, доцент Українського католицького університету Остап Сливинський. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3989394-u-kievi-ta-lvovi-vidbudutsa-zustrici-z-nobelivskou-laureatkou-z-literaturi-olgou-tokarcuk.html>

Музейна справа

Вечірній Київ. – 2025. – 5 трав. Як СРСР вигадував ворогів: у Києві відкрили виставку про репресії 1930 року. – Асадчева Т.

Нещодавно у Музеї видатних діячів української культури (Меморіальний будинок Лесі Українки) розпочалася виставка, яка розповідає про один із наймасштабніших політичних процесів радянської доби: суд над Спілкою визволення України (СВУ). На думку істориків, ця сфальсифікована радянською владою справа стала прологом Великого терору 1930-х, коли були знищені мільйони людей. Цей процес разом із колективізацією та Голодомором став нищівним ударом по українському національному відродженню. Експозиція музею знайомить відвідувачів з подіями того періоду, демонструючи унікальні архівні документи, історичні артефакти, світлини та відеоматеріали, які відтворюють страшні кадри радянської репресивної машини. Виставка «Справа СВУ: страсна весна 30-го» триватиме до 30 червня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/111968/>

Укрінформ. – 2025. – 5 трав. У Вишгородському історико-культурному заповіднику відкрили інноваційну експозицію. – Інф.

У Вишгородському історико-культурному заповіднику відкрили оновлену експозицію «Вишгород стародавній» в межах інноваційного історико-дослідницького проєкту. «Експозиція «Вишгород стародавній» представляє відвідувачам: відреставрований макет городища літописного Вишгорода (IX–XIII ст.) – цінної археологічної пам'ятки національного значення, що оживає у деталях; детальну 3D-реконструкцію величного храму Бориса і Гліба (XI–XII ст.), дозволяючи уявити його велич у минулі часи», – зазначається у повідомленні. Також в експозиції представлено унікальні архівні матеріали Вишгородської археологічної експедиції 1935–37 рр. з фондів Інституту археології НАН України, ескізи вбрання Київської Русі від художниці та дослідниці Зінаїди Васіної та ін. Проєкт «Вишгород стародавній» реалізовано за підтримки Київської обласної ради, Київської обласної державної адміністрації та Департаменту культури та туризму Київської ОДА. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3989567-u-visgorodskomu-istorikokulturnomu-zapovidniku-vidkrili-innovacijnu-ekspoziciu.html>

Укрінформ. – 2025. – 5 трав. У Херсонському художньому музеї

побоюються, що найцінніші викрадені росіянами твори зникли. – Інф.; День. – 2025. – 5 трав. Найцінніші експонати художнього музею Херсона могли зникнути на шляху до Криму. – Інф.

У Херсонському художньому музеї мають побоювання, що найцінніші твори мистецтва, викрадені російськими загарбниками з закладу під час окупації, зникли. Про це повідомляє Херсонський художній музей імені Олексія Шовкуненка. Зазначається, твори мистецтва, вкрадені з Херсонського художнього музею у 2022 році, досі незаконно зберігаються в Криму, у Центральному музеї Тавриди. Його директор Андрій Мальгін понад рік не давав коментарів щодо долі мистецької колекції, яка під приводом «евакуації» була вивезена з Херсона до очолюваного ним закладу. «Після довгого мовчання він підтвердив головній пропагандистській агенції Росії ТАСС той факт, що значна частина колекції Херсонського художнього музею й далі перебуває під контролем російської установи на окупованій території, а саме у Центральному музеї Тавриди... Згідно з цим повідомленням, Центральний музей Тавриди продовжує утримувати «близько 10 тисяч предметів», що належать Херсонському художньому музею», – зазначають херсонські музейники. У музеї імені Олексія Шовкуненка звертають увагу на слова Андрія Мальгіна про те, що у Центральному музеї Тавриди «створені умови для збереження колекції» та нібито «підтримується постійний контакт із колегами з Херсона». Водночас він визнав неможливість експонування херсонської мистецької колекції через «брак вільних майданчиків» і «юридичні обмеження». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3989490-u-hersonskomu-hudoznomu-muzei-pobouutsa-so-najcinnisi-vikradeni-rosianami-tvori-znikli.html>
<https://day.kyiv.ua/news/050525-naytsinnishi-eksponaty-khudozhnoho-muzeyu-khersona-mohly-znyknuty-na-shlyakhu-do-krymu>

Український тиждень. – 2025. – 6 трав. Росію закликають виключити з Міжнародної ради музеїв за привласнення української культурної спадщини. – Лазарева А.

«Колектив митців та діячів культури різних країн світу висловився за виключення Росії з Міжнародної ради музеїв. «Росія привласнює мистецьку спадщину України, русифікуючи її, щойно така можливість з'являється», – йдеться у відкритому листі, що оприлюднив сьогодні французький часопис Le Monde та інші медіа. Підписанти наголошують, що російська версія історії «заохочує систематичне знищення української кількості літньої ідентичності». Документ наводить перелік ЮНЕСКО від 16 квітня цього року, згідно з яким, від початку повномасштабної російської навали, «зруйновані або пошкоджені 494 об'єкти, включно з 149 релігійними спорудами, 257 історичними будівлями, 33 пам'ятниками (зокрема й присвяченими Голокосту), 18 бібліотеками, 34 музеями та 2 археологічними заповідниками». З-поміж тих, хто підписав цей лист – історик та мистецтвознавець Костянтин Акінша, адвокат Міжнародного кримінального суду Емманюель Бауд, засновник Jam Factory Art Center у Львові Гарольд Біндер, засновниця Бієнале в Марракеші Ванесса Брансон, антрополог Веронік Наум-Грапп, журналістка та

письменниця Анні Добантон та ще кілька десятків діячів культури...». Докладно:

<https://tyzhden.ua/rosiiu-zaklykaiut-vykliuchyty-z-mizhnarodnoi-rady-muzeiv-za-pryvlasnennia-ukrainskoi-kulturnoi-spadshchyny/>

Охорона культурної спадщини

Village Україна. – 2025. – 5 трав. Суд остаточно заборонив будівництво 16-поверхівки з паркінгом біля Музею видатних діячів на Жилянській. – Головань Д.

Шостий апеляційний адміністративний суд відхилив апеляційну скаргу забудовника, який намагався отримати дозвіл на будівництво 16-поверхового ЖК біля Музею видатних діячів української культури на вулиці Жилянській, повідомили в Офісі генпрокурора. Забудовник ТОВ «Науково-виробниче підприємство «Рестін» вимагав дозволити будувати в охоронній зоні музею офісно-житловий комплекс з паркінгом. Забудовник наполягав, що має право на будівництво, посиляючись на так звану мовчазну згоду щодо проєктної документації. Він вимагав визнати протиправною й скасувати відмову Мінкульту на будівництво ЖК від 22 серпня 2019 року. До складу музейного комплексу входять будинки, де жили сім'ї Лесі Українки, Миколи Лисенка, Панаса Саксаганського й Михайла Старицького. Від 1985 року садиби мають статус охоронної зони й будувати споруди висотою понад 27 метрів поруч із музеєм заборонено. ТОВ «Рестін» же планувало збудувати впритул до садиби Саксаганського 16-поверхового «монстра» з підземним паркінгом висотою 57 метрів. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/362429-sud-ostatochno-zaboroniv-budivnitstvo-16-poverhivki-z-parkingom-bilya-muzeyu-vidatnih-diyachiv-na-zhilyanskiy>

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2025. – 5 трав. Зеленська відкрила українську книжкову полицку в Національній бібліотеці Чехії. – Інф.

Перша леді України Олена Зеленська відкрила українську книжкову полицку в Національній бібліотеці Чеської Республіки. «Одна з найгарніших бібліотек світу – Національна бібліотека Чеської Республіки. Вдячна, що ці старовинні стіни вже понад сто років зберігають також українську ідентичність у складі слов'янської бібліотеки та підтримують спадок засновника нашої колекції – українського емігранта Олександра Гайманівського...», – зазначила Олена Зеленська у Фейсбуці. «Вдячна бібліотеці за те, що відсьогодні до її проукраїнських заходів додається українська книжкова полицка, яку відкриваємо разом із директором Національної бібліотеки Томашем Фолтином», – додала вона. Так заклад долучається до глобального проєкту, який налічує вже 50 тисяч книг на 240 полицках у 57 країнах світу та в бібліотеці ЮНЕСКО. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3989598-zelenska-vidkrila-ukrainsku-knizkovu-policku-v-nacionalnij-biblioteci-cehii.html>

Підтримка України у світі

Вечірній Київ. – 2025. – 5 трав. UNITED24 за три роки зібрала понад 56 млрд грн на підтримку України. – Божок С.; День. – 2025. – 5 трав. Зеленський повідомив, що UNITED24 за три роки зібрала понад 56 млрд грн на підтримку України. – Інф.; Україна молода. – 2025. – 5 трав. Плідна UNITED24: за час «повномасштабки» зібрала понад \$56 мільярдів – Зеленський. – Здоровило Т.

Фандрейзингова платформа UNITED24 за три роки зібрала понад 56 млрд грн на підтримку України. Про це повідомив Президент України Володимир Зеленський. «Це не просто цифра – це доказ того, що у прагненні до спільної мети мільйони людей здатні на неймовірне. Нас єднає не географія, мова чи походження – нас єднає віра», – зазначив Володимир Зеленський. Президент наголосив, що кожен внесок, незалежно від розміру, – це «крок до справедливості та безпечного майбутнього України». UNITED24 – це фандрейзингова платформа для збору пожертв на підтримку України. Усі охочі з будь-якої країни можуть пожертвувати гроші та отримати звіт щодо зібраних коштів. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112048/>

<https://day.kyiv.ua/news/050525-zelensky-y-povidomyv-shcho-united24-za-try-roky-zibrala-ponad-56-mlrd-hrn-na-pidtrymku>

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/189217/>

Український тиждень. – 2025. – 6 трав. Пулітцер – 2025: найкращі в журналістиці та мистецтві. – Нестелєєв М.

Учора в Америці оголосили переможців Пулітцерівської премії, найпрестижнішої нагороди у галузі літератури, журналістики, музики і театру в США, засновану визначним видавцем Джозефом Пулітцером. Цю нагороду вручає комітет, сформований на базі Колумбійського університету, а існує вона з 1917 року. Докладно про усіх переможців:

<https://tyzhden.ua/pulittser-2025-najkrashchi-v-zhurnalistytsi-ta-mystetstvi/>

Випуск підготувала

Рудіч О. А,

завідувачка сектору оперативного інформування

та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 425-23-26

електронна адреса: infocenter@nplu.org

info_nplu@ua.fm